

**INFORMATĪVAIS ZIŅOJUMS PAR EIROPAS SAVIENĪBAS STRUKTŪRFONDU
UN KOHĒZIJAS FONDA INVESTĪCIJU IEVIEŠANAS STATUSU
2016.GADA MARTĀ¹**

1. Atbilstoši Ministru kabineta 2015.gada 10.marta sēdes protokola Nr.14 27.§ 11.punktam Finanšu ministrijai ir uzdots, sākot ar 2015.gada maiju reizi mēnesī (līdz nākamā mēneša beigām) iesniegt Ministru kabinetā bez saskaņošanas ar citām iestādēm operatīvo informāciju par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fondu (turpmāk – ES fondi) ieviešanas plānu izpildi (turpmāk – ikmēneša ziņojums Ministru kabinetam), tai skaitā informāciju atbildīgo iestāžu dalījumā par noteiktiem finanšu mērķiem un citiem priekšnosacījumiem un uzdevumiem. Attiecīgi Finanšu ministrija sniedz pieejamo operatīvo informāciju par ES fondu 2007.–2013.gada plānošanas periodu un 2014.–2020.gada plānošanas periodu.

2. **2007.–2013.gada plānošanas perioda ietvaros 2016.gadā līdz 1.martam:**

2.1. 2016.gada februārī ir salīdzinoši ievērojams attiecināmo izmaksu samazinājums projektos kopā 12,0 milj. *euro* apmērā (gan līgumu laušana, ietaupījumi, gan neatbilstību lēmumi u.c.), kas skaidrojams ar programmu slēgšanas posmu un iestāžu gala lēmumiem par “atvērtajiem” jautājumiem. Visizteiktākie samazinājumi ir uzņēmējdarbības un inovāciju (5,1 milj. *euro*), transporta/IKT (4,3 milj. *euro*) un vides (1,2 milj. *euro*) nozarēs un sekojošajās aktivitātēs:

- 2.1.2.4. “Augstas pievienotās vērtības investīcijas” (5,1 milj. *euro*);
- 3.3.2.1. “Ilgtspējīga sabiedriskā transporta sistēmas attīstība” (4,3 milj. *euro*);
- 3.5.1.1. “Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība aglomerācijās ar cilvēku ekvivalentu lielāku par 2000” (0,8 milj. *euro*);
- 3.4.4.1. “Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi” (0,6 milj. *euro*);
- 3.5.2.1.1. “Pasākumi centralizētās siltumapgādes sistēmu efektivitātes paaugstināšanai” (0,4 milj. *euro*);
- 3.1.4.3. “Pirmsskolas izglītības iestāžu infrastruktūras attīstība nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centros” (0,3 milj. *euro*).

Tomēr, tā kā iepriekš prognozēs ir izvērtēti riski, prognozes joprojām liecina, ka kopā plānošanas periodā Latvijai būs izdevies sekmīgi izmantot ES fondu finansējumu 100% apmērā, t.i., 4,5 mljrd. *euro*. Atbilstoši iestāžu kompetencei joprojām ir uzraugāmi atsevišķi projekti, kuriem mērķu sasniegšanas termiņš ir ticis pagarināts un jāveic citi risku vadības pasākumi, t.sk. projektu rezultātu ilgtspējas un izmantošanas tam paredzētajam mērķim uzraudzība periodā pēc projektu ieviešanas. **Līdz 2016.gada 30.jūnijam atbildīgajām iestādēm un sadarbības iestādēm jāiesniedz sertifikācijas iestādei (Valsts kasei) apliecinājumus izdevumu deklarāciju apstiprināšanai un sertifikācijas iestādei līdz minētajam datumam jā sagatavo noslēguma izdevumu deklarācija par katru darbības programmu un fondu.**

Līdz 2016.gada 31.martam atlicis ievērojams apjoms iespējamo deklarējamo izdevumu (228,5 milj. *euro* (*ES fondu daļa*)), t.sk. lielākais apjoms (208,6 milj. *euro*) koncentrējas 4 atbildīgo iestāžu pārziņā esošo jomu projektu ietvaros (skat. zemāk norādīto jomu uzskaitījumu, kā arī grafikā Nr.1).

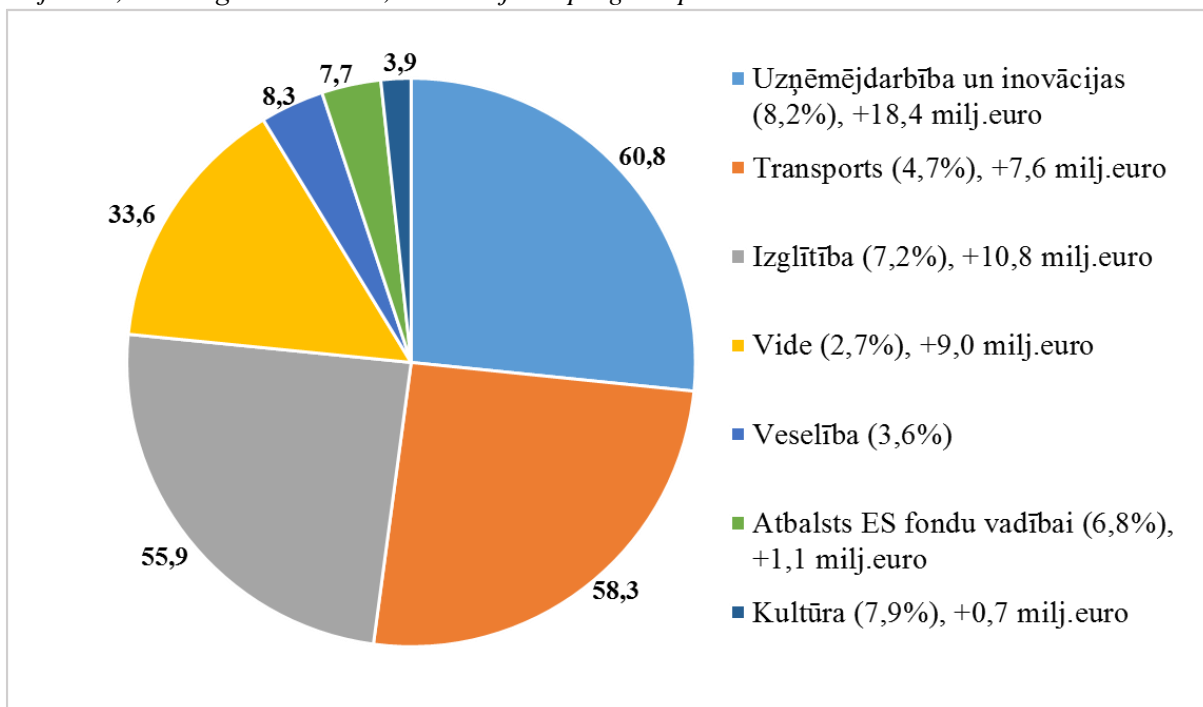
¹ Ziņojumā tiek sniegta uz tā sagatavošanas brīdi aktuālākā informācija, kas pieejama ES fondu vadības informācijas sistēmā vai atsevišķos gadījumos cita veida apkopojumos atšķirīgos atskaites datumos, kas ziņojumā tiek norādīti.

Jomas ar lielākajiem iespējamiem maksājumiem noslēgtajos līgumos (dati uz 2016.gada 1.martu) no ES fondu finansējuma:

- 1) Izglītības un zinātnes ministrijai - mācību aprīkojuma modernizācija profesionālās izglītības programmā – **25,2** milj. *euro*
- 2) Satiksmes ministrijai – TEN-T dzelzceļa posmu rekonstrukcija - **22,1** milj. *euro*
- 3) Ekonomikas ministrijai - centralizētā siltumapgāde - **14,9** milj. *euro*
- 4) Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai - informācijas sistēmu attīstība- **13,9** milj. *euro*
- 5) Satiksmes ministrijai - lielo ostu infrastruktūras attīstība - **11,9** milj. *euro*
- 6) Ekonomikas ministrijai - kompetences centri - **10,7** milj. *euro*
- 7) Izglītības un zinātnes ministrijai - zinātniskās infrastruktūras attīstība - **9,7** milj. *euro*
- 8) Veselības ministrijai – stacionārās veselības aprūpes attīstība – **7,9** milj. *euro*
- 9) Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai - reģionālo centru izaugsmes veicināšana - **7,8** milj. *euro*
- 10) Satiksmes ministrijai - ilgtspējīgas transporta sistēmas attīstība **7,6** milj. *euro*
- 11) Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai - ražošanas telpu izveide/rekonstrukcija - **7,0** milj. *euro*.

Salīdzinot ar iepriekšējo mēnesi maksājumu apjoms uz 2016.gada 1.martu ir pieaudzis par 47,6 milj. *euro*.

Grafiks Nr.1 “Iespējamie “atlikušie” apstiprināmie izdevumi (ES fondu daļa) uz 01.03.2016. nozarēs, milj. *euro*, % no līgumu summas; + maksājumu progress pret 01.02.2016.”

2.2. Darbības programmas “Uzņēmējdarbība un inovācijas” 2.2.prioritātes “Finanšu resursu pieejamība” **finansu vadības instrumentos** vēl līdz 2016.gada 30.jūnijam mezanīna aizdevumu, un 2016.gada 31.oktobrim riska kapitāla programmā ir pieejams finansējums un iespējams sniegt atbalstu komersantiem kopā 18,5 milj. *euro*². Kamēr ES fondu 2014.-

² Lai pilnībā spētu izmantot finanšu instrumentos atlikušo ES finansējumu, Ekonomikas ministrija š.g. martā virza Ministru kabineta noteikumu grozījumus, ar kuriem pārdaļītu Konkurētspējas aktivitātē neapgūto publisko finansējumu 596 071 *euro* (tajā skaitā ERAF finansējumu 308 990 *euro*) apmērā uz 2.2.1.4.2.apakšaktivitāti un FMzino_240316_ES_fondi; Informatīvais ziņojums par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda investīciju ieviešanas statusu 2016.gada martā

2020.gadu plānošanas periodā vēl tiek izstrādāti šāda veida atbalsta instrumenti, tad šobrīd pieejamais ES fondu 2007.-2013. gadu plānošanas perioda finansējums mazina risku finanšu pieejamībai un finansējuma “pārrāvumam” starp periodiem. Vairāk informācijas par finanšu instrumentiem pieejama ES fondu tīmekļa vietnē <http://www.esfondi.lv/finansu-instrumentu-ieviesanas-statuss>, kā arī AS ”Attīstības finanšu institūcijas Altum” tīmekļa vietnē <http://www.lga.lv/index.php>.

Tabula 1. Finanšu instrumentu investīciju progress uz 2016.gada 1.februāri, ES fondu finansējums, euro

Finanšu instrumenti	Pieejamais finansējums (ieskaitot uzkrātos % no brīvo līdzekļu ieguldīšanas, nav iekļautas vadības izmaksas)	Faktiskā izpilde uz 2016.gada 1.februāri	Atlikušie maksājumi 2016.gadā
2.2.1.1.aktivitāte “Ieguldījumu fonds investīcijām, paaugstināta riska aizdevumos, riska kapitāla fondos un cita veida finanšu instrumentos”.	65 868 539	48 106 385	17 762 154
2.2.1.4.1.apakšaktivitāte “Atbalsts aizdevumu veidā komersantu konkurētspējas uzlabošanai” ²	56 754 877	56 741 591	13 286
2.2.1.4.2.apakšaktivitāte “Mezanīna aizdevumi un nodrošinājuma garantijas saimnieciskās darbības veicēju konkurētspējas uzlabošanai”	18 540 336	17 826 748	713 588
Kopā:	141 163 752	122 674 724	18 489 028

3. 2014.–2020.gada plānošanas periods:

3.1. Turpināts intensīvs darbs pie specifisko atbalsta mērķu (turpmāk – SAM) un to pasākumu īstenošanas nosacījumu izstrādes un atlašu uzsākšanas, kā arī citu uzsākšanas priekšnosacījumu izpildes. Veikti pasākumi, lai paātrinātu investīciju kvalitatīvu uzsākšanu un finansēšanas nepārtrauktību nozarēs, t.sk. panākta vienošanās starp ministrijām par īpašu sadarbību Ministru kabineta noteikumu projektu izstrādes gaitā.

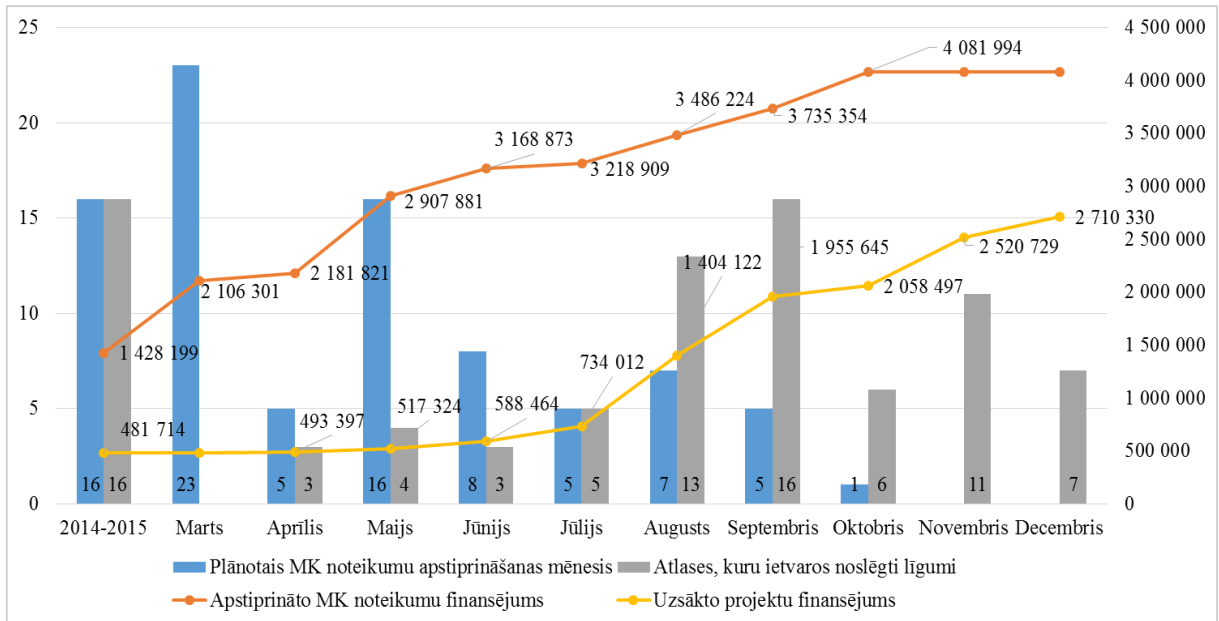
3.2. Lai nodrošinātu konsekventu SAM un to pasākumu īstenošanas nosacījumu izstrādes un uzsākšanas procesa uzraudzību un sniegtu sabiedrībai un interesentiem informāciju par plānoto investīciju iespējām laika perspektīvā, regulārajā pusgada informatīvajā ziņojumā, Ministru kabinetam³ ir iekļauts investīciju ieviešanas laika grafiks 2016.gadam. Svarīgi **nepieļaut būtiskas novirzes no starptermiņiem** un nodrošināt, ka projektu atlases uzsākšanas termiņi netiek ietekmēti – **lai projektu īstenošana tiktu uzsākta ne vēlāk kā atbilstoši šim plānam** – “Informatīvais ziņojums par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas finanšu instrumenta un Latvijas un Šveices sadarbības programmas investīciju progresu līdz 2015.gada 31.decembrim”⁴ (skat. grafiku Nr.2.

pagarinātu mezanīnu aizdevumu ieviešanas termiņu līdz 31.oktobrim (Ministru kabineta noteikumu grozījumu projekti pieejami: <http://tap.mk.gov.lv/mk/mksedes/saraksts/darbakartiba/?sede=861>).

³ Pieejams arī: <http://www.esfondi.lv/zinojumi-Ministru-kabinetam>

⁴ Pieejams arī: <http://www.esfondi.lv/zinojumi-Ministru-kabinetam>

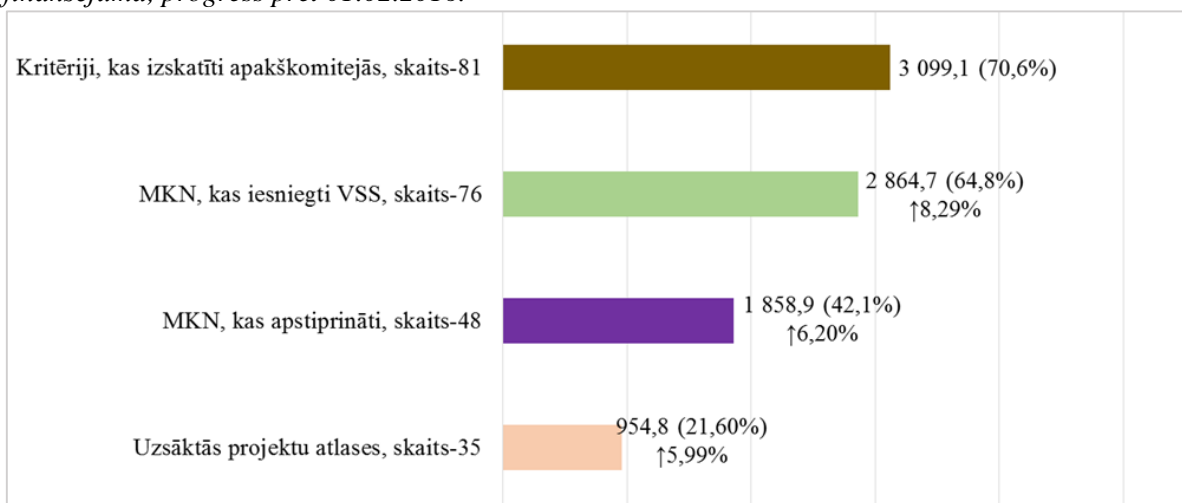
Grafiks Nr.2 "ES fondu investīciju uzsākšanas gatavība 2016.gads"

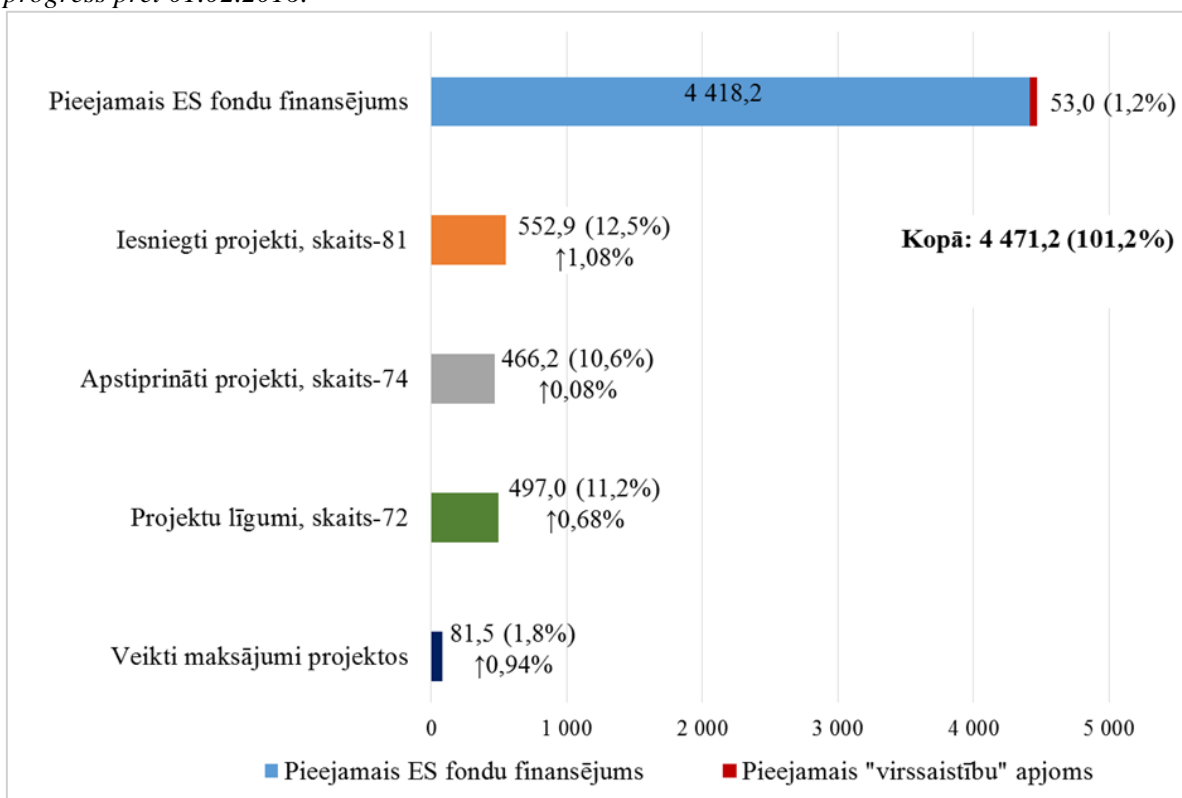
3.3. Informācija par investīciju ieviešanas laika grafika ieviešanas progresu 2016.gadā un attiecīgi šā gada februāra plānu izpildes statuss pieejama šī ziņojuma 1.pielikumā (turpmāk – 1.pielikums). Investīciju plāni 1.pielikumā sakārtoti secībā pēc plānotā Ministru kabineta noteikumu apstiprināšanas datuma, kas ir pēdējais nozīmīgākais atskaites punkts, lai varētu uzsākties projektu atlase un ieviešana. Secināms, ka atbilstoši aktualizētajam laika grafikam šā gada februārī paredzēto kritēriju iesniegšana Uzraudzības komitejas attiecīgo jomu apakškomitejās kavējas 4 SAM/pasākumiem. Savukārt 3 SAM/pasākumiem kavējas Ministru kabineta noteikumu projektu par SAM īstenošanu izsludināšana Valsts sekretāru sanāksmē. Ministru kabineta noteikumu apstiprināšana Ministru kabinetā kavējas 4 SAM/pasākumiem, tomēr būtiski, ka šiem noteikumu projektiem ir augsta gatavības pakāpe un tos plānots apstiprināt tuvākajā laikā. Projektu iesniegumu atlasu uzsākšana šobrīd norisinās atbilstoši laika grafikam. Kopš šā gada februāra sākuma apstiprināti 10 Ministru kabineta noteikumi un izsludinātas 4 projektu iesniegumu atlases. Lai nodrošinātu pilnīgu informāciju par progresu, laika grafiks papildināts ar informāciju par projektu iesniegumu atlases kritēriju apstiprināšanu Uzraudzības komitejā.

3.4. Investīciju progress atspoguļots grafikā Nr.2, bet plašāka kopsavilkuma informācija par apstiprinātajiem projektiem un noslēgtajiem līgumiem, kā arī veiktajiem maksājumiem pieejama ES fondu tīmekļa vietnē <http://www.esfondi.lv/14-20-finansu-progress>. Savukārt, ar līdz šim uzsāktajām projektu iesniegumu atlasēm var iepazīties Centrālās finanšu un līgumu aģentūras tīmekļa vietnē <http://www.cfla.gov.lv/lv/es-fondi-2014-2020/izsludinatas-atlases>.

Grafiks Nr. 3 "ES fondu investīciju uzsākšanas statuss uz 15.03.2016 milj. euro, % no ES fondu finansējuma, progress pret 01.02.2016."

Grafiks Nr. 4 "ES fondu investīciju ieviešana uz 22.03.2016., milj. euro, % no ES fondu finansējuma, progress pret 01.02.2016."

3.5. ES fondu līdzfinansējuma maksājumu plāns⁵ 2016.gadā līdz 1.martam izpildīts par 130,4% (44,4 milj. euro) no plāna⁶. Gada plāns par ES fondu finansējuma apguvi 314,9 milj. euro apmērā izpildīts 14,1% apmērā. Labāks sniegums ir skaidrojams ar to, ka labvēlīgo

⁵ Skatīt informatīvā ziņojuma par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas finanšu instrumenta un Latvijas un Šveices sadarbības programmas investīciju progresu līdz 2015.gada 31.decembrim 5.pielikumu: <http://www.esfondi.lv/zinojumi-Ministru-kabinetam>

⁶ Papildus informācija par valsts budžeta izlietojumu ES fondu programmās pieejama <http://www.esfondi.lv/es-fondu-valsts-budzeta-izpilde>.

laikapstākļu ietekmē radās iespēja ziemas mēnešos paveikt lielāku darba apjomu un attiecīgi iesniegt apjomīgākus maksājumu pieprasījumus valsts galveno autoceļu projektos. Šobrīd ir kavēts maksājums Nodarbinātības valsts aģentūras projektā, kas vērsts uz subsidētu darba vietu izveidi nelabvēlīgākā situācijā esošajiem bezdarbniekiem, jo pēc sadarbības iestādes pieprasījuma šā gada februāra beigās iesniegti papildu pamatojoši dokumenti iesniegtam maksājuma pieprasījumam, līdz ar to maksājums pārplānots uz 2016.gada martu. Skatīt tabulu Nr.2

Tabula 2. 2014.-2020.gadu plānošanas periods: ES fondu līdzfinansējuma maksājumu plāna izpilde līdz 2016.gada 1.martam, euro.

Prioritārais virziens	Plāns 01.01.2016. - 01.03.2016.	Faktiskā izpilde 01.01.2016. - 01.03.2016.	Līdz 01.03.2016.	
			Izpilde,%	Neizpilde (-) /pārpilde(+)
5.Vides aizsardzība un resursu izmantošanas efektivitāte	785 970	785 970	100,0%	0
6.Ilgspējīga transporta sistēma	21 298 334	31 695 551	148,8%	+10 397 216
7.Nodarbinātība un darbaspēka mobilitāte	11 587 664	11 776 790	101,6%	+189 127
8.Izglītība, prasmes un mūžizglītība	63 218	63 219	100,0%	+1
9.Sociālā iekļaušana un nabadzības apkarošana	286 682	57 839	20,2%	-228 843
Kopā:	34 021 868	44 379 369	130,4%	+10 357 501

Saskaņā ar plānoto investīciju ieviešanas laika grafiku maksājumu salīdzinoši lielākais apjoms paredzams 2016.gadā otrajā pusē⁷.

Investīciju gaitas un finanšu plūsmu prognozes liecina, ka Latvija var izpildīt Eiropas Komisijas noteiktos maksājumu mērķus (sarkanās līnijas), lai neiestātos ES finansējuma zaudēšana, pie nosacījuma, ka atbilstoši un proaktīvi tiek vadīti konstatētie investīciju uzsākšanas kavējumu un citi riski.

Pielikumā: Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.-2020.gada plānošanas perioda specifisko atbalsta mērķu ieviešanas laika grafiks 15.03.2016 uz 8 lpp.

Finanšu ministre

D.Reizniece-Ozola

24.03.2016 09:36

1604

Juta Švarca

Finanšu ministrijas Eiropas Savienības fondu uzraudzības departamenta

Uzņēmējdarbības un inovāciju uzraudzības nodaļas vecākā referente

Tālr. 67095873, fakss 67095697

Juta.Svarca@fm.gov.lv

⁷ Plašāka informācija par maksājumu plāniem 2016.gadā pieejama: <http://www.esfondi.lv/es-fondu-finansu-merku-izpilde-1>.